

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/20/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112233734
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4112233734.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Vallovej a členov senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s. r. o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, v konaní zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 9. apríla 2014 č. k. 6C/24/2013-34, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu žalobcu vo veciach vedených na tunajšom súde pod sp. zn. 6C/24/2013, 6C/32/2013, 6C/34/2013, 6C/35/2013, 6C/37/2013, 6C/38/2013, 6C/39/2013, 6C/46/2013, spojených na spoločné konanie pod sp. zn. 6C/24/2013, zamietol. Veci vedené pod sp. zn. 6C/20/2013 a 6C/28/2013 vylúčil na samostatné konanie a posledným výrokom nepriznal žalovanej náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 101 ods. 2, § 119 ods. 1, 2, 3 OSP, článkom 46 ods. 1 a článkom 48 ods. 2 Ústavy SR, článkom 6 ods. 1 Dohovoru, § 44 ods. 8, 9 Exekučného poriadku, ako aj ustanoveniami § 3 ods. 1 písm. d), § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31. 12. 2012. V danej veci sa súd prvého stupňa najskôr zaoberal námietkami vyslovenými žalovanou v písomnom vyjadrení a zastal názor, že nebol dôvod na zamietnutie žaloby, vzhľadom na dátum rozhodovania o samotnej žalobe, k čomu došlo po uplynutí 6-tich mesiacov od prijatia žiadosti, ale čo bolo podstatné, že nebol uspokojený nárok na náhradu škody a tým bola daná dôvodnosť domáhať sa uspokojenia nároku na súde. Rovnako nepovažoval za dôvodnú ani vznesenú námietku premlčania pri uplatnení nároku pred 23. 04. 2009. Okrem toho zistil, že žalobca si z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatnil náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch tak, ako to vyčíslil v jednotlivých návrhoch, o ktorých konania boli spojené na spoločné konanie s vecou sp. zn. 6C/24/2013. Z vykonaného dokazovania bolo nesporné, že v ustanovení § 44 ods. 8 Exekučného poriadku je uvedená lehota 30 dní na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora a to od doručenia tohto návrhu, avšak pokiaľ v exekučnom konaní došlo zo strany súdu k prekročeniu tejto zákonnej lehoty, tak bolo potrebné skúmať, či k tomuto došlo pre zložitost' veci, správanie účastníkov konania alebo z dôvodu samotného postupu súdu, nakoľko nie každé nedodržanie zákonom ustanovenej lehoty na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora je možné považovať za zbytočné prietahy v konaní. Samotná skutočnosť, že súd o návrhu na zmenu exekútora nerozhodol v lehote 30 dní, ešte nemusí zakladať nárok žalobcu na náhradu škody z dôvodu nesprávneho úradného postupu, pretože okolnosti, ktoré predchádzali

návrhu a postup súdov v exekučných veciach v nasledujúcom období nasvedčujú tomu, že z ich strany nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, i keď rozhodnutia o návrhoch na zmenu súdneho exekútora boli vydávané po uplynutí lehoty 30 dní. V tejto súvislosti bolo potrebné uviesť, že existujú objektívne okolnosti, pre ktoré súd nemohol dodržať zákonnú lehotu na rozhodnutie o návrhu za zmenu exekútora, pretože tieto návrhy boli podávané zo strany oprávneného hromadne do jednotlivých exekučných konaní a vzhľadom na zaťaženosť súdov nebolo možné o týchto návrhoch rozhodnúť v zákonom stanovenej lehote 30 dní. Okresný súd Nitra, ktorý rozhodoval o návrhoch na zmenu exekútora v preskúmaných exekučných veciach, mal v roku 2009 celkový nápad do oddelenia Er 15.113 vecí, z čoho na spoločnosť Pohotovosť, s. r. o. pripadalo 464 vecí a v roku 2010 bol nápad 14.879 vecí, z čoho na Pohotovosť, s. r. o. pripadalo 370 vecí. V roku 2009 agendu Er vybavovalo 7 vyšších súdnych úradníkov a v roku 2010 to bolo 6 vyšších súdnych úradníkov, ktorí museli rozhodovať nielen o návrhu oprávneného na zmenu exekútora, ale v ďalších tisícoch veciach rozhodovali hlavne o žiadostiach na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ako aj o ďalších procesných návrhoch, ktoré sa vyskytujú v priebehu exekučných konaní, a preto objektívne nemohli pri rozhodovaní o návrhoch na zmenu exekútora dodržať zákonnú lehotu 30 dní. Okrem toho uvedené návrhy na zmenu exekútora podávané oprávneným - Pohotovosť, s. r. o. boli viac ako diskutabilné, pretože oprávnený navrhoval zmenu exekútora a žiadal poveriť ďalším vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého a to i napriek tomu, že mal vedomosť o tom, že tento súdny exekútor bol v minulosti a to v rokoch 2006 až 2007 jeho zamestnancom a samotná táto skutočnosť vylučovala, aby súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý mohol byť poverený vykonaním exekúcie s poukazom na § 30 ods. 1 Exekučného poriadku, čo nakoniec viedlo k tomu, že Ústavný súd SR vo svojom náleze sp. zn. III.ÚS322/2010 z 13. 04. 2011 konštatoval nezlučiteľnosť činnosti (funkcie) súdneho exekútora s pracovným pomerom u oprávneného, a teda skutočnosť, že pokiaľ súdny exekútor bol zamestnancom účastníka exekučného konania, tak bolo to okolnosťou vylučujúcou ho z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorú bol v zmysle § 30 ods. 3 Exekučného poriadku povinný súdny exekútor bezodkladne oznámiť súdu. Uvedený nález Ústavného súdu SR mal za následok, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý do prebiehajúcich exekučných konaní formálne posielal oznámenia o týchto skutočnostiach vylučujúcich ho z vykonávania exekúcie, avšak vyjadroval sa v tom smere, že by nemal byť vylúčený z exekučných konaní a poukazyval na rozhodnutia niektorých okresných súdov, avšak napriek tomu súdy následne vydali rozhodnutia, ktorými bol súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý vylúčený z exekučných konaní a proti týmto rozhodnutiam dokonca podával JUDr. Rudolf Krutý odvolania a zastupovaním poveroval spoločnosť Fridrich Paľko s. r. o., ktorá zároveň zastupovala aj oprávneného. Z uvedených dôvodov teda oprávnený, ktorý vedel o okolnostiach vylučujúcich súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého z vykonávania exekúcie pre jeho pomer k oprávnenému, nemal logicky podávať návrhy na zmenu exekútora a žiadať, aby vykonaním exekúcie bol poverený JUDr. Rudolf Krutý, a pokiaľ tak urobil, tak to bolo v rozpore s ustanovením § 30 ods. 1 Exekučného poriadku a o týchto okolnostiach spočiatku súdy nemali vedomosť, a preto aj pripúšťali zmenu exekútora. Pokiaľ by si bol súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý splnil svoju zákonnú povinnosť podľa § 30 ods. 3 Exekučného poriadku a bezodkladne oznámil súdu, že nemôže vykonávať exekúciu v prospech oprávneného Pohotovosť s. r. o., nakoľko bol prednedávnym jeho zamestnancom, tak zo strany súdu by nebolo vydané rozhodnutie o povolení zmeny exekútora a nemusel vo väčšine prípadov nasledovať taký procesný postup, že súd si najskôr žiadal stanovisko pôvodného súdneho exekútora a až potom vo veci rozhodoval. Oprávnený spoločne so súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým teda svojou úmyselnou nečinnosťou a hromadným podávaním návrhov na zmenu exekútora spôsobili, že súdy rozhodovali o týchto návrhoch až po uplynutí zákonnej 30-dňovej lehoty, avšak vzhľadom na vyššie uvedené dôvody uvedenú činnosť súdov nebolo možné hodnotiť za nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote, a preto súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalobca nepreukázal základ svojho nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Mal za to, že v prejednávanych veciach nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, a keďže zo strany žalobcu nebolo doložené žiadne iné rozhodnutie, ktoré by konštatovalo prietahy v konaní tak, ako je to už ustanovené v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01. 01. 2013, tak súd návrh žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v celom rozsahu zamietol. Stotožnil sa s názorom žalovanej, keď poukázala vo svojom písomnom vyjadrení na postup exekučného súdu v prípade návrhu na zmenu súdneho exekútora, ako aj sa stotožnil s názorom žalovanej, že žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosti na prietahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Z uvedeného potom vyplývalo, že nebol preukázaný

nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prietahov. Vo veci sa stotožnil aj s vyjadrením žalovanej v tej časti, že nebolo možné opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo k nesprávnemu úradnému postupu dôjsť a to pri zohľadnení povahy podnikateľskej činnosti žalobcu a povedomí, ktoré bolo okolo žalobcu v spojení s touto podnikateľskou činnosťou vytvorené. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP a žalovanej, ktorá bola v konaní úspešná, náhradu trov konania nepriznal, pretože sa tohto práva na náhradu trov konania vzdala tým, že si náhradu trov konania neuplatnila tak, ako to výslovne bolo uvedené v písomnom vyjadrení, pričom podstatné trovy žalovanej v konaní ani nevznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie, odôvodniac ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci, ako aj rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe "inšpirácie" novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nebolo pritom možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zák. č. 412/2012 Z. z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo bolo neprípustné. Okrem toho namietal, že súd nevysvetlil, prečo zastal názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, pretože právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. V poslednej časti namietal, že súdu neprislúchalo polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, ale mal aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda boli neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nebolo možné založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne negoval doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá bola základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobcu podané nebolo.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 156 ods. 3 OSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, keďže súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil.

V prejednávanej veci sa žalobca podanou žalobou (vedenou na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 6C/24/2013) od žalovanej domáhal náhrady majetkovej škody v sume 175 eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 331,92 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdu, ktorý mal spočívať v nerozhodnutí o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra v exekučnej veci sp. zn. 15Er/468/2006.

Žalobca sa podanou žalobou (vedenou na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 6C/32/2013) od žalovanej domáhal náhrady majetkovej škody v sume 175 eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 331,92 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdu, ktorý mal spočívať v nerozhodnutí o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra v exekučnej veci sp. zn. 15Er/416/2006.

Žalobca sa podanou žalobou (vedenou na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 6C/34/2013) od žalovanej domáhal náhrady majetkovej škody v sume 175 eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 885,12 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdu, ktorý mal spočívať v nerozhodnutí o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra v exekučnej veci sp. zn. 17Er/208/2003.

Žalobca sa podanou žalobou (vedenou na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 6C/35/2013) od žalovanej domáhal náhrady majetkovej škody v sume 175 eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 663,84 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdu, ktorý mal spočívať v nerozhodnutí o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra v exekučnej veci sp. zn. 11Er/206/2005.

Žalobca sa podanou žalobou (vedenou na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 6C/37/2013) od žalovanej domáhal náhrady majetkovej škody v sume 175 eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 276,60 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdu, ktorý mal spočívať v nerozhodnutí o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra v exekučnej veci sp. zn. 12Er/61/2004.

Žalobca sa podanou žalobou (vedenou na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 6C/38/2013) od žalovanej domáhal náhrady majetkovej škody v sume 175 eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 221,28 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdu, ktorý mal spočívať v nerozhodnutí o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra v exekučnej veci sp. zn. 18Er/27/2007.

Žalobca sa podanou žalobou (vedenou na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 6C/39/2013) od žalovanej domáhal náhrady majetkovej škody v sume 175 eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 663,84 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdu, ktorý mal spočívať v nerozhodnutí o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra v exekučnej veci sp. zn. 16Er/213/2004.

Žalobca sa podanou žalobou (vedenou na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 6C/46/2013) od žalovanej domáhal náhrady majetkovej škody v sume 175 eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 1.659,60 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdu, ktorý mal spočívať v nerozhodnutí o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra v exekučnej veci sp. zn. 9Er/167/2007.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 01. 01. 2013 (ďalej len "zák. č. 514/2003 Z. z."), ktorý na danú vec dopadá, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe a d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť (§ 3 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.).

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda (§ 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.).

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. 08. 2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Podľa § 238 ods. 2 Exekučného poriadku, ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Podľa § 44 ods. 7 Exekučného poriadku v znení do 30. 11. 2006, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 240 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. decembrom 2006 sa dokončia podľa doterajších právnych predpisov, ak odseky 2 až 4 alebo osobitný predpis neustanovujú inak.

Podľa § 240 ods. 2 Exekučného poriadku, ustanovenie § 44 ods. 7 sa použije aj na konania začaté pred 1. decembrom 2006, v ktorých súd ešte neudelil exekútorovi písomné poverenie na vykonanie exekúcie. V konaniach začatých pred 1. decembrom 2006, v ktorých už súd udelil exekútorovi písomné poverenie na vykonanie exekúcie, ale neurčil výšku preddavku na odmenu a na náhradu hotových výdavkov, súd určí túto výšku na žiadosť exekútora.

Podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku v znení do 31. 05. 2010, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov je osobitným zákonom upravujúcim zákonné predpoklady zodpovednosti štátu za škodu. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom je zodpovednosť objektívna bez zreteľa na zavinenie, ktorej sa nemožno zbaviť. Základnými predpokladmi vzniku tejto zodpovednosti je jednak v danej veci vytýkaný nesprávny úradný postup okresného súdu, ďalej existencia škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Prvým a zároveň jedným z rozhodujúcich predpokladov zodpovednosti za škodu je práve nesprávny úradný postup pri výkone verejnej moci, kedy štát zodpovedá za podmienok ustanovených zák. č. 514/2003 Z. z. za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Keďže predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je súčasné - kumulatívne spojenie všetkých troch základných predpokladov, je zrejmé, že bez zistenia prvého predpokladu - nesprávneho úradného postupu nie je už potom dôvodné skúmať existenciu vzniku škody, či nemajetkovej ujmy, resp. príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak ich preukáže, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže.

Odvolačný súd, vychádzajúc z dokazovania súdom prvého stupňa zistil, že exekúcia vo veci vedenej pod sp. zn. 15Er/468/2006 začala dňa 07. 04. 2006. Súdny exekútor podal na Okresnom súde Levice žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci dňa 18. 04. 2006. Okresný súd Levice dňa 28. 04. 2006 postúpil spis Okresnému súdu Nitra, ktorý dňa 29. 09. 2006 udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie. Dňa 30. 08. 2010 podal oprávnený návrh na zmenu súdneho exekútora. Súd prvého stupňa následne vyzval súdneho exekútora na vyjadrenie sa k návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora a vyčíslenie trov exekúcie. Súdny exekútor dňa 27. 01. 2011 reagoval na výzvu súdu. Následne súd prvého stupňa uznesením zo dňa 09. 03. 2011 č. k. 15Er/468/2006-21 vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora.

Exekúcia vo veci vedenej pod sp. zn. 15Er/416/2006 začala dňa 24. 05. 2006. Súdny exekútor podal na Okresnom súde Nitra žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci dňa 26. 05. 2006 a dňa 09. 08. 2006 bolo súdnemu exekútorovi udelené poverenie na vykonanie exekúcie. Dňa 30. 08. 2010 podal oprávnený návrh na zmenu súdneho exekútora. Súd prvého stupňa následne vyzval súdneho exekútora na vyjadrenie sa k návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora a vyčíslenie trov exekúcie. Súdny exekútor dňa 09. 02. 2011 reagoval na výzvu súdu. Následne súd prvého stupňa uznesením zo dňa 09. 03. 2011 č. k. 15Er/416/2006-17 vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora.

Exekúcia vo veci vedenej pod sp. zn. 17Er/208/2003 začala dňa 14. 05. 2003. Súdny exekútor podal na Okresnom súde Nitra žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci dňa 27. 05. 2003 a dňa 30. 05. 2003 bolo súdnemu exekútorovi udelené poverenie na vykonanie exekúcie. Dňa 22. 11. 2010 podal oprávnený návrh na zmenu súdneho exekútora. Súd prvého stupňa následne vyzval súdneho exekútora na vyjadrenie sa k návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora a vyčíslenie trov exekúcie. Súdny exekútor dňa 15. 03. 2011 reagoval na výzvu súdu. Následne súd prvého stupňa uznesením zo dňa 17. 05. 2011 č. k. 17Er/208/2003-11 vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora.

Exekúcia vo veci vedenej pod sp. zn. 11Er/206/2005 začala dňa 15. 06. 2005. Súdny exekútor podal na Okresnom súde Nitra žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci dňa 30. 06. 2005 a dňa 04. 08. 2005 bolo súdnemu exekútorovi udelené poverenie na vykonanie exekúcie. Dňa 14. 10. 2009 podal oprávnený návrh na zmenu súdneho exekútora. Súd prvého stupňa následne vyzval súdneho exekútora na vyjadrenie sa k návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, vyčíslenie trov exekúcie a pripojenie exekučného spisu. Súdny exekútor dňa 23. 12. 2009 reagoval na výzvu súdu. Následne súd prvého stupňa uznesením zo dňa 05. 10. 2010 č. k. 11Er/206/2005-21 vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora.

Exekúcia vo veci vedenej pod sp. zn. 12Er/61/2004 začala dňa 11. 03. 2004. Súdny exekútor podal na Okresnom súde Nitra žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci dňa 18. 03. 2004 a dňa 06. 04. 2004 bolo súdnemu exekútorovi udelené poverenie na vykonanie exekúcie. Dňa 22. 11. 2010 podal oprávnený návrh na zmenu súdneho exekútora. Súd prvého stupňa následne vyzval súdneho exekútora na vyjadrenie sa k návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, vyčíslenie trov exekúcie a pripojenie exekučného spisu. Súdny exekútor dňa 21. 02. 2011 reagoval na výzvu súdu. Následne súd prvého stupňa uznesením zo dňa 26. 04. 2011 č. k. 12Er/61/2004-19 zamietol návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora, exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Posledným výrokom rozhodol o trovách exekúcie. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, v dôsledku čoho Krajský súd v Nitre ako odvolací súd uznesením zo dňa 29. 02. 2012 č. k. 9CoE/30/2012-33 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a povinnému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Exekúcia vo veci vedenej pod sp. zn. 18Er/27/2007 začala dňa 17. 01. 2007. Súdny exekútor podal na Okresnom súde Nitra žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci dňa 25. 01. 2007 a dňa 01. 02. 2007 bolo súdnemu exekútorovi udelené poverenie na vykonanie exekúcie. Dňa 14. 10. 2009 podal oprávnený návrh na zmenu súdneho exekútora. Súd prvého stupňa následne vyzval súdneho exekútora na vyjadrenie sa k návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, vyčíslenie trov exekúcie a pripojenie exekučného spisu. Súdny exekútor dňa 18. 12. 2009 reagoval na výzvu súdu.

Následne súd prvého stupňa uznesením zo dňa 11. 02. 2010 č. k. 18Er/27/2007-20 vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora.

Exekúcia vo veci vedenej pod sp. zn. 16Er/213/20045 začala dňa 13. 10. 2004. Súdny exekútor podal na Okresnom súde Nitra žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci dňa 25. 10. 2004 a dňa 09. 12. 2004 bolo súdnemu exekútorovi udelené poverenie na vykonanie exekúcie. Dňa 25. 05. 2009 podal oprávnený návrh na zmenu súdneho exekútora. Súd prvého stupňa následne vyzval súdneho exekútora na vyjadrenie sa k návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, vyčíslenie trov exekúcie a pripojenie exekučného spisu. Súdny exekútor dňa 04. 11. 2009 reagoval na výzvu súdu a dňa 04. 02. 2010 doručil originál exekučného spisu. Okrem toho súd prvého stupňa od oprávneného zisťoval, či trvá na návrhu na zmenu súdneho exekútora. Oprávnený až podaním zo dňa 07. 05. 2010 uviedol, že trvá na podanom návrhu, nakoľko do dnešného dňa nebola pohľadávka uhradená v plnej výške. Následne súd prvého stupňa uznesením zo dňa 01. 06. 2010 č. k. 16Er/213/2004-22 vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora.

Exekúcia vo veci vedenej pod sp. zn. 9Er/167/2007 začala dňa 12. 03. 2007. Súdny exekútor podal na Okresnom súde Nitra žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci dňa 26. 03. 2007 a dňa 12. 04. 2007 bolo súdnemu exekútorovi udelené poverenie na vykonanie exekúcie. Dňa 14. 10. 2009 podal oprávnený návrh na zmenu súdneho exekútora. Súd prvého stupňa následne uznesením zo dňa 16. 04. 2012 č. k. 9Er/167/2007-22 návrh na zmenu súdneho exekútora zamietol, exekúciu vyhlásil za nepripustnú a zastavil ju. Posledným výrokom rozhodol o trovách exekúcie. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, ako aj návrh na prerušenie konania, v dôsledku čoho Krajský súd v Nitre ako odvolací súd uznesením zo dňa 30. 04. 2013 č. k. 25CoE/78/2013-59 návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Napriek tomu, že v daných veciach návrhy na zmenu súdneho exekútora boli podané dňa 25. 05. 2009, dňa 14. 10. 2009, dňa 30. 08. 2010 a dňa 22. 11. 2010, bolo o návrhoch na zmenu súdneho exekútora potrebné vždy rozhodnúť podľa práva platného v čase začatia exekučného konania v zmysle prechodných ustanovení, teda o návrhoch na zmenu súdneho exekútora vo veciach sp. zn. 17Er/208/2003, sp. zn. 11Er/206/2005, sp. zn. 12Er/61/2004 a sp. zn. 16Er/213/2004 bolo potrebné rozhodnúť podľa práva platného do 31. 08. 2005, teda podľa § 44 ods. 6 Exekučného poriadku účinného do 31. 08. 2005, o návrhoch na zmenu súdneho exekútora vo veciach sp. zn. 15Er/468/2006 a sp. zn. 15Er/416/2006 bolo potrebné rozhodnúť podľa práva platného do 30. 11. 2006, teda podľa § 44 ods. 7 Exekučného poriadku účinného do 30. 11. 2006 a o návrhoch na zmenu súdneho exekútora vo veciach sp. zn. 18Er/27/2007 a sp. zn. 9Er/167/2007 bolo potrebné rozhodnúť podľa práva platného do 31. 05. 2010, teda podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku účinného do 31. 05. 2010. Keďže súd prvého stupňa vec podľa zákonného ustanovenia § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. 08. 2005 a § 44 ods. 7 Exekučného poriadku v znení účinnom do 30. 11. 2006 neposúdil, odvolací súd vyzval účastníkov konania na vyjadrenie sa k inému možnému právnomu posúdeniu veci. Účastníci konania výzvu odvolacieho súdu prevzali, avšak k inému možnému právnomu posúdeniu veci sa do rozhodnutia odvolacieho súdu nevyjadrili. S poukazom na znenie § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. 08. 2005 odvolací súd mal, na rozdiel od súdu prvého stupňa, za to, že v čase začatia exekučného konania v Exekučnom poriadku žiadna lehota na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora určená nebola a v zmysle prechodných ustanovení konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, teda nemohlo dôjsť k nesprávnomu úradného postupu. V konaniach vedených pod sp. zn. 15Er/468/2006 a sp. zn. 15Er/416/2006 bolo o návrhu na zmenu súdneho exekútora potrebné rozhodnúť podľa práva platného do 30. novembra 2006, teda podľa § 44 ods. 7 Exekučného poriadku účinného do 30. 11. 2006, ktorý stanovil 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora a v konaniach vedených pod sp. zn. 18Er/27/2007 a sp. zn. 9Er/167/2007 bolo o návrhu na zmenu súdneho exekútora potrebné rozhodnúť podľa práva platného do 31. 05. 2010, teda podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku účinného do 31. 05. 2010, ktorý tiež stanovil 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora. Súd prvého stupňa s poukazom na existenciu 30-dňovej lehoty správne vo svojom rozhodnutí poukázal najmä na skutočnosť, že úlohou súdu je spravodlivé rozhodnutie v celom kontexte vzájomne sa odvíjajúcich skutočností. Okrem toho správne zdôraznil, že k rozhodnutiu sú potrebné podklady, bez ktorých nie je možné rozhodnúť a ich získanie často krát spôsobuje, že súd nemôže o návrhu účastníka rozhodnúť v zákonnej lehote. V takom prípade s poukazom na ostatné okolnosti je potrebné skúmať, či rozhodnutie bolo vydané v primeranej lehote. Rovnako tak správne zohľadnil nález

Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 322/2010 z 13. 04. 2011. Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyplýva, že súd prvého stupňa po podaní návrhu na zmenu súdneho exekútora vykonával úkony potrebné k rozhodnutiu o návrhu na zmenu súdneho exekútora a následne o zmene súdneho exekútora aj rozhodol, pričom tieto úkony vykonával v akceptovateľnej lehote, preto odvolací súd dospel k záveru, že takýmto konaním súdu prvého stupňa nemohlo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu v danej veci. Navyiac, v priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora k žiadnej škode nemôže dôjsť ani z dôvodu, že pôvodný exekútor má podľa zákona oprávnenie i povinnosť vykonávať úkony exekučného konania. Účastníkom exekučného konania nerozhodnutím v zákonnej lehote nevznikol stav právnej neistoty. Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky pritom platí, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania, keďže je potrebné zohľadniť všetky okolnosti prípadu. Vychádzajúc z okolností daných prípadov odvolací súd dospel k záveru, že v daných veciach nebol preukázaný nesprávny úradný postup súdu prvého stupňa ako jednej z podmienok zodpovednosti štátu za škodu, ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, preto odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, dospel k záveru, že žalobné návrhy žalobcu sú nedôvodné, výškou škody nebolo potrebné sa zaoberať, preto pokiaľ súd prvého stupňa žalobné návrhy žalobcu zamietol, jeho rozhodnutie je vecne správne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je v zmysle ustanovenia § 212 ods. 1 OSP rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, k odvolacím dôvodom žalobcu dodáva, že keďže žalobca postup súdu, ktorým malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom v odvolaní nešpecifikoval a odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, žiaden takýto dôvod nezistil, v tejto časti považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalobcu nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkom konania (§ 120 ods. 1 OSP). K aplikácii novej právnej úpravy § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí citoval ustanovenie § 9 ods. 2 v správnom znení, preto je táto námietka žalobcu nedôvodná. Nedošlo teda k interpretácii hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, ako uvádzal žalobca v odvolaní, a teda nebol ani aplikovaný princíp priamej retroaktivity. K trvaniu stavu právnej neistoty odvolací súd uvádza, že tým, že exekučný súd vykonával úkony smerujúce k rozhodnutiu o návrhu na zmenu súdneho exekútora, nemohlo dôjsť rozhodnutím súdu o návrhu žalobcu na zmenu súdneho exekútora v akceptovateľnej lehote ani k posunutiu trvania právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Navyiac, v konaniach vedených pod sp. zn. 17Er/208/2003, sp. zn. 11Er/206/2005, sp. zn. 12Er/61/2004, sp. zn. 16Er/213/2004 žiadna 30-dňová lehota zákonom stanovená nebola, a preto bolo povinnosťou súdu rozhodnúť v primeranej lehote, čo sa aj stalo. Súd prvého stupňa zamietnutie nároku odôvodnil tým, že po vykonaní dokazovania zistil, že žalobca v konaní nepreukázal vznik podmienok na priznanie náhrady škody a nemajetkovej ujmy, keď v konaní nepreukázal ani vznik škody, ani príčinnú súvislosť medzi žalobcom tvrdenu škodou a postupom súdu v predmetnej exekučnej veci. Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky pritom platí, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania, keďže je potrebné zohľadniť všetky okolnosti prípadu. Súd v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase. V konaní nebolo zistené, že by v exekučných veciach, od ktorých si žalobca svoje nároky uplatňuje, nebolo rozhodnuté v primeranom čase. Z uvedených dôvodov rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP a v odvolacom konaní úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v odvolacom konaní jej trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.